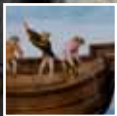

UITGEVERIJ VERLOREN

najaar 2011

Deze brochure bevat de *Najaarsaanbieding 2011*. De gegevens betreffende omvang, uitvoering, prijs en verschijningsmaand geschieden onder voorbehoud. Achterin deze folder is een bestelformulier opgenomen dat gebruikt kan worden voor het bestellen van boeken en/of aanvragen van recensie-exemplaren.

Bestelde boeken worden direct na verschijning toegestuurd, vergezeld van een rekening. Bij verzending per post worden portokosten in rekening gebracht. Retouren van particulieren dienen, na voorafgaand overleg en onder opgaaf van redenen, binnen twee weken na factuurdatum te geschieden. Eventuele verzendkosten voor het retourneren dient de klant in principe zelf te voldoen. Retouren van boekhandels kunnen enkel worden aangenomen na overleg en mits de boeken onbeschadigd zijn. Creditering geschiedt meestal tegen een gereduceerd bedrag. Voor meer en vollediger informatie raadplege men tevens onze website.

Gebruikte afkortingen

Artes	Artesliteratuur in de Nederlanden	ISSN	International Standard Serial Number
DNE	<i>De Negentiende Eeuw</i>	JKK	Jaarboek Kasteel Keukenhof
DO	Bijdragen tot de Geschiedenis van de Ridderlijke Duitsche Orde, Balije van Utrecht	MM	Maastrandse Monografieën
DZE	<i>De Zeventiende Eeuw</i>	MSB	Middeleeuwse Studies en Bronnen
GR	Genealogische Reeks	NUR	Nederlandse Uniforme Rubriekindeling
IMM	<i>Illustrated Inventory of Medieval Manuscripts</i>	pod	printing on demand
ISBN	International Standard Book Number	PR	Passage Reeks
		U & S	Universiteit & Samenleving

Bezoekadres: Torenlaanker, Torenlaan 25, 1211 JA Hilversum, T 035-6859856, F 035-6836557, E info@verloren.nl
Handelsregister Kamer van Koophandel Hilversum 32039230; BTW nr. NL8054 597 16 01
rekening ING 4489940; rekening RABObank 398247528
postrekening België 000-1638529-05; Postbank Girokonto Deutschland 866 14-661 BLZ 590 100 66
Vertegenwoordiging in België: MAKLU uitgevers, Somerstraat 13-15, B-2018 Antwerpen, T 03-2312900, F 03-2332659

When ordering from outside the Benelux, we advise you to state the number, expiry date and csv-code of your Visa or Eurocard/Mastercard, in order to avoid unnecessary costs. The amount due will be charged to your account after your order has been sent.

DAANTJE MEUWISSEN

Gekoesterde traditie

De portretreeks met de landcommandeurs van de Utrechtse Balije van de Ridderlijke Duitse Orde

In het Duitse Huis aan de Springweg in Utrecht hangt een portretserie met alle landcommandeurs van de Utrechtse Balije van de Ridderlijke Duitse Orde sinds 1231. Deze orde, opgericht ten tijde van de kruistochten, bestaat nog steeds. Uitzonderlijk is dat ook de portretreeks nog altijd wordt voortgezet. Dit boek vertelt de roerige geschiedenis van deze reeks, opgezet tussen 1576 en 1580, toen de katholieke ridderorde voor haar voortbestaan vreesde. De portretten raakten tijdens de Beeldenstorm beschadigd, werden naar Den Haag verhuisd tijdens de Franse overheersing en steeds aangepast aan de smaak van de tijd of de nieuwe behuizing.

De serie vormt een unieke dwarsdoorsnede van ruim vier eeuwen portretkunst. Bekende en onbekende portrettisten, veelal uit Utrecht, hebben er hun stempel op gedrukt. *Gekoesterde traditie* biedt nieuwe inzichten in de wijze van portretteren en de identiteit van de schilders.

Zie ook: *Bruijn/Pouw/Tuuk, De vestiging van het Duitse Huis in de stad Utrecht*, isbn 90-805816-1-5, € 7,-; *Inventaris van het Archief van de Ridderlijke Duitse Orde Balije van Utrecht 1200-1811*, isbn 978-90-8704-040-6, € 20,-; *Liber Sigillorum. De zegels in het Archief van de Ridderlijke Duitse Orde, Balije van Utrecht, 1200-1811*, isbn 90-6148-020-5, € 30,-; *The Military Orders and the Reformation. Choices, State building, and the Weight of Tradition. Papers of the Utrecht Conference, 30 September-2 October 2004*, isbn 90-6550-913-5, € 32,-

±656 blz., ±€ 49,-
isbn 978-90-8704-236-3
gebonden, geïllustreerd
(kleur)
reeks do deel 4
verschijnt oktober 2011
nur 654/694

J.A. (HANS) MOL **Vechten, bidden en verplegen**

Twaalf opstellen over de ridderorden in de Noordelijke Nederlanden tot 1620

Middeleeuwse ridder- en hospitaalorden werden gesticht om pelgrims op te vangen en te beschermen in het door kruisvaarders veroverde Palestina. Maar ze werden ook elders ingezet om vijanden van de christenheid te bestrijden. Daarvoor verwierven ze bezittingen in heel Europa, wat hen tot machtige broederschappen maakte. Dat was ook het geval

in de Noordelijke Nederlanden, met inbegrip van de zich tot Bremen toe uitstreckende Friese landen. Vooral de johannieters en de Duitse Orde stichtten hier veel conventen en beheerscentra, die werden bewoond door priesters, ridders en zelfs zusters. In twaalf thematische studies komen hun ontwikkelingslijnen en bijzondere karaktertrekken aan bod, vanaf hun ontstaan in de twaalfde eeuw tot aan de Hervorming.

Inhoud: Woord vooraf Inleiding Vechten of verplegen? Ontstaan en begintijd van het huis en de balije van Utrecht van de Duitse Orde De johannieter zusters in middeleeuws Friesland De johannieters van Sneek: namen, herkomst en carrières Netwerken voor het Heilige Land. Jacob van Zuden en de expansie van de johannieters in het bisdom Utrecht (geschreven samen met FLORENCE KOORN †) De johannieter commanderij van Wemeldinge Nederlandse ridderbroeders van de Duitse Orde in Lijfland: herkomst, afkomst en carrières Een toevluchtsoord voor de 'arme' adel. Veranderingen in de toelating van ridderbroeders tot de Duitse Orde in de vijftiende eeuw Crisis in Pruisen, crisis in de balijen? De casus Utrecht, 1443-1469 Friesland en Groningen onder de Duitse Orde? Een fantastisch plan van hoogmeester Albrecht van Brandenburg-Ansbach uit 1517 Verrader van Lijfland? De Nederlandse ordemaarschalk Jasper van Munster en het begin van de Lijflandse crisis, 1554-1557 Proberen te overleven. De geestelijke ridderorden in Utrecht, 1580-1620 Het middeleeuwse erfgoed van de Duitse Orde in Nederland Bronnen en literatuur Lijst van afbeeldingen en kaarten Register van plaatsen en personen Over de auteur

±352 blz., ±€ 33,-

isbn 978-90-8704-252-3

gebonden, geïllustreerd
reeks DO deel 5

verschijnt november 2011

nur 684/704

Zie ook: *Vitae Abbatum Orti Sancte Marie. Vijf abtenlevens van het klooster Mariëngaarde in Friesland,*

isbn 90-6550-672-1, € 42,-

JAN VAN HERWAARDEN

Op weg naar Jacobus

Het Boek, de Legende en de Gids voor de Pelgrim
naar Santiago de Compostela

Santiago de Compostela is al eeuwenlang een der belangrijkste bedevaartsoorden in de christelijke wereld. Volgens de overlevering bevinden zich in de kathedraal aldaar de stoffelijke resten van Jacobus de Meerdere, een van de twaalf apostelen. Aan de hand van het twaalfde-eeuwse verzamelhandschrift, *Het Boek van Sint Jacobus*, beschrijft Jan van Herwaarden het ontstaan en de ontwikkeling van de Jacobuscultus. Daarbij besteedt hij ook aandacht aan de (kerk)politieke context en aan de zogenaamde *Kroniek van Turpijn*, waarin wordt verhaald hoe Karel de Grote op aansporing van Jacobus in Spanje tegen de ongelovigen streed. Het verzamelhandschrift bevat tevens een *Gids voor de Pelgrim*, door Van Herwaarden vertaald en van verklarende aantekeningen voorzien.

De Jacobusverering heeft niet alleen velen tot pelgrimeren gebracht, maar vormde ook een belangrijke stimulans voor tal van cultuuruitingen van verscheidene aard. De illustraties in deze uitgave vormen daarvan een getuigenis.

Zie ook: Brefeld, *A Guidebook for the Jerusalem Pilgrimage in the Late Middle Ages. A Case for Computer-Aided Textual Criticism*, isbn 90-6550-257-2, € 30,-; Folkerts, *Voorbeeld op schrift. De overlevering en toe-eigening van de vita van Christina Mirabilis in de late middeleeuwen*, isbn 978-90-8704-167-0, € 32,-; Gouden Legenden. *Heiligenlevens en heiligenverering in de Nederlanden*, isbn 90-6550-291-2, € 21,-; *In het land van de Bijbel. Reisverslag van Egeria, een dame uit de vierde eeuw*, isbn 978-90-8704-188-5, € 19,-; *Het leven van de heilige Katherina van Alexandrië*, isbn 978-90-8704-189-2, € 21,-

tweede, herziene druk
±196 blz., ±€ 19,-
isbn 978-90-8704-259-2
ingenaaid, geïllustreerd
(deels kleur)
reeks msb deel 136
verschijnt december 2011
nur 684/704

Stedelijk verleden in veelvoud

Opstellen over laatmiddeleeuwse stadsgeschiedenis in de Nederlanden voor Dick de Boer

Onder redactie van HANNO BRAND, JEROEN BENDERS en RENÉE NIP

In deze bundel worden de centrale functies van middeleeuwse steden en de wijze waarop de inwoners de stedelijke samenleving beleefden, nader belicht. Terugkerende thema's zijn urbanisering, de relaties met de rurale omgeving en met de Hanze, economie, financiën en kredietwezen, verschriftelijking en stedelijke identiteit, militaire organisatie en religieuze beleving.

Inhoud: HANNO BRAND/CATRIEN SANTING, Inleiding I *Economie*: WIM BLOCKMANS, Zeehavens als drijvende kracht van de stedelijke regio's JAN VAN DEN BROEK, Vriendschap en eendracht op z'n Gronings JEROEN F. BENDERS, 'Umme een guet regiment van den bier ende browampte te hebben'. De laatmiddeleeuwse brouwnijverheid in Zutphen in Gelderse context II *Hanze*: HANNO BRAND, Een vete tussen Staveren en Lübeck (1329-1335) JOB WESTSTRATE, '... sy is in 't verbont der Hansesteden'. De plaats van de Hanze in de historiografie van Nijmegen III *Financiën*: RUDOLF A.A. BOSCH, De zaak Henric Haeck. Een case-study naar de politieke, sociale en financieel-economische aspecten van kredietrelaties tussen het hertogdom Gelre en het Duitse Nederrijng gebied, 1450-1550 REMI VAN SCHAÏK, Culemborg in de spiegel van zijn middeleeuwse stadsrekeningen. Een verkenning IV *Archeologie*: ROOS VAN OOSTEN, Beerputten als teken van het de-agrariseringproces: het voorbeeld van Leiden HANNA ZIMMERMAN, Uit de gracht van Alva: textielresten onder de loep V *Milities*: JAN VAN HERWAARDEN, Landsheerlijke macht en stedelijk prestige: heervaarten van Dordrecht, 1284-1286 PETER HOPPENBROUWERS, Stadsridders: de *cavallata* van Todi en het mysterie van de *sergentes* VI *Verschriftelijking*: CATRIEN SANTING, Kennis en geleerdheid ten dienste van de stad Deventer in de vijftiende eeuw: Gerard Bruns, Johan Marquard en Reyner Oosterhuys MARC BOONE, 'Estre le bien commun et general d'icelle preferé au bien privé et particulier'. Vrijwillige rechtspraak, stedelijke identiteit en stedelijke diplomatiek VII *Devotie*: ANNEKE B. MULDER-BAKKER, Levende heiligen in de middeleeuwse stad RENÉE NIP, Liturgische herdenkingspraktijken in de late middeleeuwen in de stad Groningen BERT ROEST, 'VVat salmen met sulck volck maken?' Franciscaanse stadspredikers en de verdediging van het katholicisme in de Nederlanden, circa 1520-1568 *Over de auteurs*

262 blz., € 25,-

isbn 978-90-8704-235-6

ingenaaid, geïllustreerd

reeks msb deel 134

reeds verschenen

nr 684/693

Zie ook: *Stadsgeschiedenis* regulier abonnement (2 nrs per jaar) € 30,-; *Stadswording in de Nederlanden*. Op zoek naar overzicht, isbn 978-90-8704-081-9, € 19,-

Ad Flaridingun – Vlaardingen in de elfde eeuw

Middeleeuwse bronnen over de Slag bij Vlaardingen en andere Vlaardingse gebeurtenissen

Uitgegeven door Kees Nieuwenhuis en Tim de Ridder

In 1018 versloeg graaf Dirk III bij Vlaardingen het veel grotere leger van de Duitse keizer Hendrik II en legde daarmee de grondslag van het latere Holland. De elfde eeuw was een turbulente periode voor Vlaardingen en het graafschap Holland. Er vonden verschillende strafexpedities en moordaanslagen plaats. Onder de slachtoffers bevonden zich onder andere de Hollandse graven Dirk IV en Floris I, en hertog Godfried met de Bult.

De gebeurtenissen in en rond Vlaardingen zijn in tal van annalen, kronieken en oorkonden vastgelegd: soms in lange verslagen, vaak in enkele korte zinnen. De bronnenpublicatie *Ad Flaridingun* presenteert alle middeleeuwse teksten die betrekking hebben op Vlaardingen in de elfde eeuw, in de oorspronkelijke Latijnse versie en met daarnaast een vertaling in modern Nederlands. Het boek is royaal geïllustreerd met afbeeldingen van manuscripten, landkaarten, genealogische overzichten en archeologische vondsten.

Zie ook: *Het Goudse hofstedengeldregister van ca. 1397 en andere bronnen voor de vroege stadsontwikkeling van Gouda*, isbn 90-70403-46-3, € 17,-; *Het ontstaan van Beverwijk als stedelijke nederzetting. Met een editie van de stadskeur van 11 november 1298 (Latijnse tekst en vertaling in het Nederlands)*, isbn 90-6550-582-2, € 11,-; *De oudste stadsrekeningen van Dordrecht 1283-1287*, isbn 90-70403-37-4, € 17,-; *Robijn, Het recht van een vrije Friese stad. De stadboeken van Bolsward (1455-1479)*. Met een editie van de stadboeken door Hildo van Engen, isbn 90-6550-877-5, € 16,-

±216 blz., ±€ 20,-
isbn 978-90-8704-258-5
ingenaaid, geïllustreerd
(kleur)
reeks msb deel 135
verschijnt november 2011
nur 684f693

Reynaert Abroad

«Van den vos Reynaerde» in international perspective
[=special issue of *Queeste* 18 (2011) 1]

Edited by REMCO SLEIDERINK, RENÉE GABRIEL and SAMUEL MAREEL

For this special issue of *Queeste* four prominent non-Dutch speaking medievalists have read *Of Reynaert the Fox*, the recently published English translation of *Van den vos Reynaerde*. In their essays they reflect on ways in which this Middle Dutch text could provide new insights in their own research and/or on ways in which their area of expertise might shed new light on the study of the *Reynaerde*.

Contents: SAMUEL MAREEL, Reynart abroad. Introduction SABINE OBERMAIER, Teamwork of translation and glossary. «Van den vos Reynaerde» for German scholars SERGE LUSIGNAN, Une source pour l'histoire sociolinguistique du français picard ADRIAN P. TUDOR, God moete ons ziere hulpen jonnen! Approaching the Middle Dutch «Van den vos Reynaerde» through the Old French «Roman de Renart» JAMES R. SIMPSON, 'Oem walschedi?' Touching on Tongues, Teeth and Skin in «Van den vos Reynaerde» ANDRÉ BOUWMAN/BART BESAMUSCA, The Middle Dutch Beast Epic «Van den vos Reynaerde» in International Perspective JOOST ROBBE, 'Want onsen meyster Akarijn sel dair om lesen in sijn boeken'. Een speurtocht naar de geheimzinnige tovermeester Akarijn in «Reynaerts historie», vs. 5297-5298 *Apropos of ...*: JAN BURGERS, Van den Vos Reynaerde. De feiten (Rudi Malfliet) MIKE KESTEMONT, Beatrijs' biecht. Stilistisch en semiotisch onderzoek (Roland Draux) VALERIE VERMASSEN, Middeleeuws kladwerk. De autograaf van de Brabantsche yeesten, boek VI (vijftiende eeuw) (Astrid Houthuys) GERARD BOUWMEESTER, 'Welk een ketter is die vrouw geweest!' De plaats van Albert Verwey in de Hatedwischreceptie (Annette van Dijk)

92 pp., € 25,-
isbn 978-90-8704-237-0
paperback, illustrated
recently published
Queeste 18 (2011) 1
nr 621/684

See also: *De gedrukte Nederlandse Reynaerttraditie. Een diplomatische en synoptische uitgave naar de bronnen vanaf 1479 tot 1700*, isbn 978-90-6550-962-8, € 49,-; *Pade crom ende menichfoude. Het Reynaert-onderzoek in de tweede helft van de twintigste eeuw*, isbn 90-6550-089-8, € 28,-; *Van den vos Reynaerde*, isbn 90-6550-675-6, € 20,-

The Secrets of Women in Middle Dutch

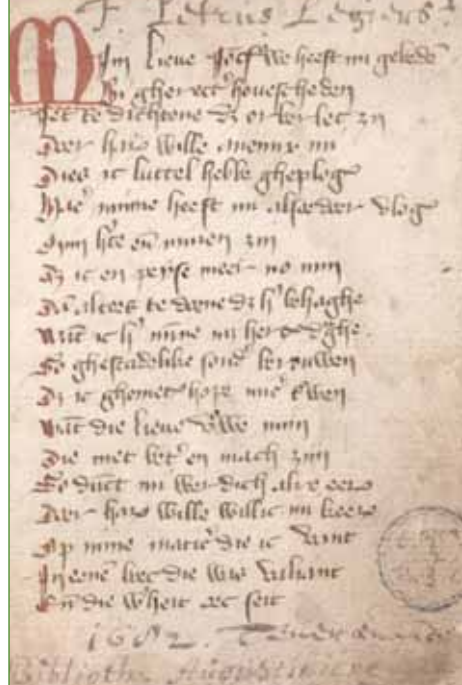
A bilingual edition of *Der vrouwen heimelijcheit*

in Ms. Ghent, UB, 444

Edited by ORLANDA S.H. LIE & WILLEM KUIPER; translation by
THEA SUMMERFIELD

A poet, head over heels in love with a charming lady, writes a book at her request on intimate matters concerning women. It is a delicate undertaking, not only because it is a relatively unknown subject for him, but also because he does not want her to be angry with him when she reads about these highly personal matters. This is how *Der vrouwen heimelijcheit* [The Secrets of Women] begins. An intriguing characteristic of this fifteenth-century text is the way in which the author has alternated scientific knowledge of the medieval *artes* corpus with a personal love complaint. He interrupts his gynaecological exposition in twenty-odd places to express his love in lyrical terms.

To make the text available for an international readership, this publication provides a cultural historical introduction and presents the Middle Dutch *Secrets of Women* together with an English translation.

See also: *Het boek van Sidrac. Een honderdtal vragen uit een middeleeuwse encyclopedie*, isbn 90-6550-911-9, € 14,-; *Bogaart, Geleerde kennis in de volkstaal. Van den proprieteyten der dinghen (Haarlem 1485) in perspectief*, isbn 90-6550-815-5, € 22,-; *Huizenga, Tussen autoriteit en empirie. De Middelnederlandse chirurgieën in de veertiende en vijftiende eeuw en hun maatschappelijke context*, isbn 90-6550-768-X, € 55,-; *Kennis-maken. Een bloemlezing uit de Middelnederlandse artesliteratuur*, isbn 978-90-8704-052-9, € 25,-; *Een wereld van kennis. Bloemlezing uit de Middelnederlandse artesliteratuur*, isbn 90-6550-679-9, € 15,-

±160 pp., ±€ 16,-
isbn 978-90-8704-244-8
paper bound, illustrated
series *Artes* vol. 7
appears september 2011
nur 621/684

J.P. GUMBERT

Illustrated Inventory of Medieval Manuscripts in Latin script in the Netherlands

Vol. 1 Utrecht, Museum Catharijneconvent

This inventory provides a key to the hitherto virtually uncatalogued collection of the Catharijneconvent, a museum of Christian culture. Its manuscript holdings are particularly rich in liturgy and devotion, including dozens of Books of Hours, many with fine miniatures, as well as a number of venerable older treasures, over a thousand items in all (including fragments).

This book is the first volume 1 (but the second to appear) of a series of inventories of a completely novel type, giving of each item not only a brief description but also an illustration (small, but of natural size). A necessary complement is the separate fascicle explaining the method of these inventories (identical for all volumes), which has been published in 2009: *Introduction – Rules*.

±250 pp., ±€ 25,-
isbn 978-90-8704-261-5
paperback, illustrated
IIMM vol. 1
appears october 2011
nug 684/615

See also: *Artes in context. Opstellen over het handschriftelijk milieu van Middel nederlandse artes teksten*, isbn 90-6550-804-x, € 16,-; *Catalogus van de handschriften aanwezig in de Bibliotheek Arnhem*, isbn 90-6550-083-9, € 28,-; Gumbert, *Illustrated Inventory of Medieval Manuscripts in Latin script. Introduction – Rules*, isbn 978-90-8704-110-6, € 10,-; Gumbert, *Illustrated Inventory of Medieval Manuscripts in Latin script in the Netherlands. Vol. 2 Leiden, Universiteitsbibliotheek BPL*, isbn 978-90-8704-111-3, € 34,-

WILLEM ELDERS

Josquin des Prez en zijn muzikale nalatenschap

Over Josquin des Prez, door vele tijdgenoten *princeps musicorum* genoemd, is niet veel bekend. Waarschijnlijk werd hij omstreeks 1455 geboren in de streek rond Doornik. Hij stierf in 1521 in Condé-sur-l'Escaut. Josquin was een van de meest gevraagde musici uit de zuidelijke Nederlanden. Hertogen, koningen en hoge geestelijken – iedereen wilde hem in dienst nemen, ook al verlangde hij een hoger salaris dan zijn collega's. In dit boek beschrijft Willem Elders leven en werk van deze uitzonderlijke componist.

Josquin sprak dezelfde muzikale taal en paste dezelfde compositietechnieken toe als zijn vakcollega's, maar besteedde meer aandacht aan de inhoud van de tekst. Andere factoren die bijdroegen aan zijn roem, zijn de transparantie en rijkdom aan contrasten van zijn muziek en zijn grote muzikale inventiviteit. Niemand heeft zoveel 'sublieme' muzikale momenten gecreëerd als Josquin. Vanwege de grote verbreiding van zijn werk kan hij worden beschouwd als de eerste 'Europese' musicus.

Zie ook: *Christine de Pizan, een bijzondere vrouw*, isbn 90-6550-775-2, € 21,-; *Deploige, In nomine femineo inducta. Kennisprofiel en ideologie van Hildegard van Bingen (1098-1179)*, isbn 90-6550-290-4, € 22,-; *Harmonisch labyrint. De muziek van de kosmos in de westerse wereld*, isbn 978-90-6550-974-1, € 19,-; *Meer dan muziek alleen. In memoriam Kees Vellekoop*, isbn 90-6550-776-0, € 25,-; *Middeleeuwse Magister. Feestbundel aangeboden aan Árpád P. Orbán bij zijn emeritaat*, isbn 978-90-8704-082-6, € 25,-

256 blz., € 29,-
isbn 978-90-8704-232-5
gebonden, geïllustreerd
reeks msb deel 133
reeds verschenen
nur 661/684

JEROEN VANDOMMELE

Als in een spiegel

Vrede, kennis en gemeenschap op het Antwerpse Landjuweel van 1561

Kunnen literatuur en kunst de vrede en de eendracht in de wereld bevorderen? Hoe komt iemand tot ware zelfontplooiing? Welke kennis is zowel nuttig als deugdzaam om te bezitten? Op welke manier kan een burger de stedelijke gemeenschap het meest van dienst zijn? Deze vragen stonden centraal tijdens het Antwerpse Landjuweel van 1561, de grootste rederijkerswedstrijd van de zestiende eeuw. Rederijkerskamers uit verschillende Brabantse steden verzamelden zich in Antwerpen om daar feest te vieren en elkaar in verschillende literaire wedstrijdonderdelen partij te geven.

Jeroen Vandommele analyseert het Landjuweel als een manifestatie van het culturele en intellectuele zelfbewustzijn van de rederijkers. De wedstrijd was een forum voor kennisuitwisseling en meningsvorming over vraagstukken die in geletterde kringen actueel waren. De bijdragen aan het Landjuweel hielden het publiek een spiegel voor waarin het visies op de mens en zijn leef- en denkwereld kon ontdekken.

407 blz., € 39,-
isbn 978-90-8704-233-2
gebonden, geïllustreerd
(deels kleur)
reeks msb deel 132
reeds verschenen
nur 621/694

Zie ook: Brinkman, *Dichten uit liefde. Literatuur in Leiden aan het einde van de Middeleeuwen*, isbn 90-6550-288-2, € 30,-; Fleurkens, *Stichtelijke lust. De toneelspelen van D.V. Coornhert (1522-1590) als middelen tot het geven van morele instructie*, isbn 90-6550-397-8, € 36,-; Koppenol, *Leids heelal. Het Loterijspel (1596) van Jan van Hout*, isbn 90-6550-032-4, € 41,-; Kramer, *Mooi vies, knap lelijk. Grotesk realisme in rederijkerskluchten*, isbn 978-90-8704-065-9, € 36,-; De Spelen van Cornelis Everaert, isbn 90-6550-847-3, € 90,-

G.A. BREDERO

Proza

Editie JEROEN JANSEN

Dat G.A. Bredero (1585-1618) tot onze grootste dichters en toneel-schrijvers behoort, zal niemand betwisten. Zijn prachtige proza is minder bekend. Het wordt hier voor het eerst in zijn geheel bij elkaar gezet. De voorredes bij Bredero's werk geven veel informatie over literaire denkbeelden en persoonlijke houding. In de redevoeringen, brieven en opdrachten horen we de ontboezemingen van een (lyrisch) 'ik' die in bloemrijke taal over zijn gevoelens en gedachten spreekt. Bescheidenheid en beleefdheid behoren tot zijn handelsmerk, maar tegelijkertijd probeert hij doortastend toenadering te zoeken, een wens in vervulling te laten gaan, een vraag beantwoord te krijgen of een afspraakje te maken.

In de inleiding bij de editie gaat Jeroen Jansen in op leven, werk en scholing van Bredero en karakteriseert hij zijn proza wat betreft opbouw en stijl. De teksten worden naar de eerste gedrukte uitgave weergegeven, met vertaling in modern Nederland en toelichting.

Zie ook: Het album J. Rotarii. Tekstuitgave van het werk van Johan Radermacher de Oude (1538-1617) in het Album J. Rotarii, Handschrift 2465 van de Centrale Bibliotheek van de Rijksuniversiteit te Gent, isbn 90-6550-047-2, € 17,-; Cordes, Jan Zoet, Amsterdamer 1609-1674. Leven en werk van een kleurrijk schrijver, isbn 978-90-8704-028-4, € 75,-; Dibbets, Joannes Vollenhove (1631-1708) dominee – dichter. Een biografie, isbn 978-90-8704-003-1, € 39,-; Dingemanse, Rap van tong, scherp van pen. Literaire discussiecultuur in Nederlandse praatjespamfletten (circa 1600-1750), isbn 978-90-8704-042-0, € 39,-

±300 blz., ±€ 29,-
isbn 978-90-8704-260-8
ingenaaid, geïllustreerd
verschijnt september 2011
nur 621/694

HANS VAN HALL

Eijsden, een vrijheid met Luikse stadsrechten

Een rechtshistorische schets van de ontwikkeling van een 'Minderstadt' in de regio tussen Maas en Rijn (ca 1300-ca 1550)

Was Eijsden in de uiterste zuidwesthoek van de Nederlandse provincie Limburg een stad, een dorp of geen van beide? Dat is de vraag die centraal staat in deze rechtshistorische studie naar de ontwikkeling van Eijsden in de periode 1300-1550. Op basis van rechtsregels en rechtspraak, in combinatie met ruimtelijke, demografische en sociaal-economische aspecten concludeert Hans van Hall, dat Eijsden als een stadje – een *Minderstadt* – kan worden beschouwd.

Eijsden is exemplarisch voor tal van stadjes die in de Late Middeleeuwen door diverse landsheren zijn gesticht in het politiek fel betwiste gebied aan weerskanten van de Maas. Zo verleende de prinsbisschop van Luik privileges aan Eijsden die ontleend zijn aan het stadsrecht van Luik. Het zogenaamde *Vrijheidsboek* legt hiervan getuigenis af. Een tekstkritische en geannoteerde editie van het *Eijsdense Vrijheidsboek* is daarom als losse bijlage opgenomen in deze studie.

±480 blz.+brochure,
±€ 39,-
isbn 978-90-8704-245-5
gebonden, geïllustreerd
reeks mm deel 74
verschijnt oktober 2011
nur 684/693

Zie ook: Camps, *Het stadsrecht van Den Bosch van het begin (1184) tot het 'Privilegium Trinitatis' (1330). Een exposé met enkele nabeschouwingen*, isbn 90-6550-272-6, € 15,-; Janse, *Verkochte vrijheid. Het Leerdamse stadsrecht van 1407*, isbn 978-90-6550-988-8, € 15,-; De *stadsrechten van graaf Willem II van Holland. Een diplomatische, tekstkritische en historische studie*, isbn 90-6550-219-X, € 15,-; Wassink, *Van stad en buitenie. Een institutionele studie van rechtspraak en bestuur in Weert 1568-1795*, isbn 90-6550-850-3, € 35,-

EDDY VERBAAN

De woonplaats van de faam

Grondslagen van de stadsbeschrijving in de zeventiende-eeuwse Republiek

In het zeventiende-eeuwse Nederland verschenen opmerkelijk veel stadsbeschrijvingen: omvangrijke boeken waarin één enkele stad tot in detail voor het voetlicht werd gebracht. Niet alleen vertellen ze het verhaal van de lotgevallen van de stad, maar ze besteden ook ruim aandacht aan de opvallende gebouwen, de instellingen en de manier waarop de stad werd bestuurd. De eerste specimina gaan over de Hollandse kopstukken Amsterdam en Leiden en zijn uitgegeven tijdens het Twaalfjarig Bestand (1609-1621). Ze vormen het begin van een eeuwenlange traditie die doorloopt tot de stadsgeschiedenissen van nu.

Dit is de eerste diepgaande studie naar dit verschijnsel in al zijn rijkdom. Aan bod komen de stadsbeschrijvingen zelf en ook de chorografie, stedenlof, reisliteratuur en geschiedwetenschap, die dienden als grondslagen van het genre. Vanuit die interdisciplinaire invalshoek geeft *De woonplaats van de faam* een verhelderend beeld van de manier waarop steden in onze Gouden Eeuw moesten worden beschreven.

Zie ook: *Beelden van Leiden. Zelfbeeld en representatie van een Hollandse stad in de Vroegmoderne Tijd*, 1550-1800, isbn 90-6550-926-7, € 20,-; Faure, *Beknopte historie van de stad Bergen op Zoom. Een geschiedenisboek uit 1761*, isbn 978-90-70641-93-1, € 29,50; Bostoen, *Hart voor Leiden. Jan van Hout (1542-1609), stadssecretaris, dichter en vernieuwer*, isbn 978090-8704-118-2, € 14,-; Revius, *Licht op Deventer. De geschiedenis van Overijssel en met name de stad Deventer. Boek V (1578-1619)*, isbn 90-6550-508-3, € 21,-; *Boek VI (1619-1640)*, isbn 90-6550-597-0, € 21,-

±480 blz., ±€ 39,-
isbn 978-90-8704-246-2
ingenaaid, geïllustreerd
verschijnt december 2011
nur 685/693

Loopbaan in de Lage Landen

[=themanummer van *De Zeventiende Eeuw* 27 (2011) 2]

Onder redactie van MIRJAM DE BAAR,
FRANS BLOM, FEIKE DIETZ e.a.

Sociale mobiliteit hangt in de vroegmoderne tijd nog sterk samen met afkomst, maar tegelijkertijd lijkt het individu een steeds actievere rol te kunnen spelen in het vormgeven van de eigen loopbaan en carrière. Maar wat waren de mogelijkheden en beperkingen van dat individu? Welke strategieën werden gevolgd en wat waren de parameters voor succes, in verschillende beroepsgroepen en sociale lagen van de bevolking? Welke rol speelden zelfpresentatie, netwerken, patronage of de markt?

In dit themanummer van *De Zeventiende Eeuw* worden deze vragen vanuit verschillende invalshoeken onderzocht door wetenschappers uit Nederland en Vlaanderen. Na een inleiding van Maarten Prak leidt het themanummer de lezer langs ambachtslieden en wetenschappers, priesters en predikanten, kunstenaars en boekverkopers.

±96 blz., € 25,-
isbn 978-90-8704-262-2
ingenaaid, geïllustreerd
DZE 27 (2011) 2
verschijnt december 2011
nur 685/696

Zie ook: Koene, *De Caesopers. Een Zaanse koopmansfamilie in de Gouden Eeuw*, isbn 978-90-8704-217-2, € 25,-; Kuijpers, *Migrantenstad. Immigratie en sociale verhoudingen in zeventiende-eeuws Amsterdam*, isbn 90-6550-852-x, € 29,-; Steegen, *Kleinhandel en stedelijke ontwikkeling. Het kramersambacht te Maastricht in de vroegmoderne tijd*, isbn 90-6550-929-1, € 29,-; Streng, *'Stemme in staat'. De bestuurlijke elite in de stadsrepubliek Zwolle 1579-1795*, isbn 90-6550-548-2, € 42,-; Vos, *Burgers, broeders en bazen. Het maatschappelijk middenveld van 's-Hertogenbosch in de zeventiende en achttiende eeuw*, isbn 978-90-8704-011-6, € 29,-

ROGER DOWNING and GIJS ROMMELSE

A fearful gentleman

Sir George Downing in The Hague 1658-1672

Sir George Downing first served under the Protectorate of Oliver Cromwell as diplomat in the Dutch Republic. Following the Restoration of Charles II in 1660 he transferred his allegiance to the new regime and was re-appointed to the post in The Hague. This period was characterized by fierce trade rivalry, which formed the background to the mid-century Anglo-Dutch wars. His defence of English commercial interests against the Dutch was crucial to his development as one of England's leading mercantilists.

A fearful gentleman shows that both extremes of Downing's reputation stem from his experience and activities in the Republic: the odium resulting from his rounding up and delivery to their deaths of the new King's former enemies, and acknowledgement of Downing's role as administrator and reformer of English public finance, based on his observation of the more sophisticated Dutch system.

See also: Dreiskämper, *'Redeloos, radeloos, reddeloos'*. *De geschiedenis van het rampjaar 1672*, isbn 90-6550-443-5, € 10,-; Predikant en toerist. *Het dagboek van Joannes Vollenhove Engeland, 17 mei-30 oktober 1674*, isbn 90-6550-636-5, € 20,-; Rommelse, *The Second Anglo-Dutch War (1665-1667)*. *Raison d'état, mercantilism and maritime strife*, isbn 90-6550-907-0, € 25,-; *De Teems in brand. Een verzameling teksten en afbeeldingen rond de Tweede Engelse Zeeoorlog (1665-1667)*, isbn 90-6550-342-0, € 16,-; Troost, *Stadhouder-koning Willem III. Een politieke biografie*, isbn 90-6550-639-x, € 32,-

±288 pp., ±€ 33,-
isbn 978-90-8704-251-6
cloth bound, illustrated
(partly colour)
appears october 2011
nur 681/697

Overheidsfinanciën tijdens de Republiek en het Koninkrijk, 1600-1850

Onder redactie van HENK BOELS

De wijze waarop een overheid aan haar geld moet komen en de problemen die daarbij ontstaan, is een zaak van alle tijden. In deze bundel wordt dat geïllustreerd aan de hand van studies over de gang van zaken in diverse regio's. Vóór de Bataafse revolutie van 1795 beschikten zij over een eigen bestuur, maar daarna kwam een moeizaam proces naar eenwording op gang. Daarnaast wordt vanuit landelijk perspectief gezien hoe de Nederlandse overheid na de definitieve eenwording is omgegaan met het beheersen van alle in het verleden aangegane staatsschulden.

Inhoud: WIETSE VEENSTRA/ARJAN OTTE, Financiering van de oorlogsvoering te water. De Admiraliteit van Zeeland, 1597-1795 HENK BOELS, De 'Groninger Amptenaffaire'. Een conflict over de belasting op de ambten in het gewest Stad en Lande, 1691-1693 TON KAPPELHOF, Besturen op afstand. Ambtelijke rapportages over de sociaaleconomische toestand van de Meijerij van 's-Hertogenbosch, 1736-1787 EDUARD DORMANS, De financiële verhoudingen en belastingen in de Staatse Landen van Overmaze omstreeks 1750 PIETER WAGENAAR, Achttiende-eeuwse overheidsfinanciën: kleine veranderingen met grote gevolgen VICTOR ENTHOVEN, 'Tot behoud van het lieve vaderland'. De nationale heffing op inkomen van 1798 JAN POSTMA, De tiërcering van 1810. Voorgeschiedenis, besluitvorming en nasleep HUGO LANDHEER, Een afrekening met het verleden. De achterstallige schulden van het rijk in het begin van de negentiende eeuw

±256 blz., ±€ 25,-

isbn 978-90-8704-248-6

ingenaaid, geïllustreerd

verschijnt december 2011

nur 696/685

Zie ook: *Van tesorier tot thesaurier-generaal. Zes eeuwen financieel beleid in handen van een hoge Nederlandse ambtsdrager*, isbn 90-6550-542-3, € 30,-; Woelderink, *Geschiedenis van de Thesaurie. Twee eeuwen Thesaurie en thesauriers van het Huis Oranje-Nassau, 1775-1975*, isbn 978-90-8704-209-7, € 29,-

Tweehonderd jaar rechters

Onder redactie van MAARTEN VAN BOVEN en PAUL BROOD

Onze huidige rechterlijke organisatie is in 1811 door Napoleon ingevoerd en bestaat nu dus tweehonderd jaar. In dit herdenkingsboek, geïnitieerd door de Raad voor de Rechtspraak, staat de persoon van de rechter centraal. Onderwerpen zijn het benoemingsbeleid, rechters in de politiek, publicerende rechters, het beeld van de rechter in de literatuur, de ontwikkeling van individuele magistraat naar een hechte rechterlijke macht, de lekenrechtspraak, rechters-specialisten, rechters in oorlogstijd en de huidige veranderingen binnen de rechtspraak. De bijdragen worden afgewisseld met biografieën van markante leden van de rechterlijke macht.

Inhoud: Woord vooraf *Twee eeuwen rechters en rechtspraak*: A HAMMERSTEIN, Van individuele magistraat naar een hechte rechterlijke macht Biografie H.E. Ras L.E. DE GROOT-VAN LEEUWEN, Een vervaagd portret met karakteristieke groepen rechters Biografie H. de Bie C.J.H. JANSEN, Het corps doorbroken: over de deelname van leken aan de rechtspraak Biografie A.P.T. Eijssel W. COSTER/G.CHR. KOK/K.G.F. VAN DER KRAATS, De rekrutering van het korps. Een vergelijkend onderzoek naar de leden van de rechtbanken te Rotterdam en Zwolle Biografie W. Schenk *Bijzondere tijdvakken*: M.W. VAN BOVEN, Rechters en regenten. De benoemingen van de leden van de nieuwe rechterlijke macht in 1811 Biografie C.F. van Maanen C.J.H. JANSEN, De Nederlandse Hoge Raad en de Tweede Wereldoorlog *De rechters in de samenleving*: P. BROOD, Rechters in de politiek Biografie L. Oldenhuis Gratama J. GAEKEER, De rechterlijke macht in de Nederlandse literatuur Biografie H. Pos J.D.A. DEN TONKELAAR, De rechter vertelt Biografie B.J. Asscher A.M. HOL, Ethos, pathos, logos. De veranderingen binnen de rechterlijke macht Biografie G.E. Langemeijer

±416 blz., ±€ 39,-
isbn 978-90-8704-247-9
gebonden, geïllustreerd
(kleur)

Zie ook: *Geschiedenis van de advocatuur in de Lage Landen* [=PM 11.1-2 (2009)], isbn 978-90-8704-135-9, € 39,-

verschijnt november 2011
nur 680/820

J. TEN HOVE en M.J.A. DE KOSTER *Genealogie van de families Ten Zijthoff/ Ten Siethoff uit Goor*

In dit boek wordt de stamboom behandeld van de oorspronkelijk uit Overijssel afkomstige families Ten Zijthoff en Ten Siethoff. Deze twee geslachten zijn uit een en dezelfde stam-

vader ontsproten: de omstreeks het jaar 1600 geboren kuiper Derck ten Zijthoff, die in het Twentse Goor woonde en werkte. Twee van zijn zonen hebben voor een uitgebreid nageslacht gezorgd: Tonnis ten Zijthoff, de stamvader van de Tonnis-tak, en Evert ten Zijthoff, de stamvader van de Evert-tak. Afstammelingen van Derck zijn inmiddels over de hele wereld verspreid.

Deze genealogische studie bevat niet alleen namen, beroepen en data, zoals gegevens uit boedelbeschrijvingen, maar gaat eveneens in op de achterliggende maatschappelijke ontwikkelingen in de tijd van de beschreven personen. Dit maakt deze uitgave ook voor een breder publiek aantrekkelijk.

272 blz., € 29,-
isbn 978-90-8704-229-5
gebonden, geïllustreerd
reeks gh deel 3
reeds verschenen
nur 680/681

Zie ook: Bos, *Het Stichts-Hollands geslacht Van den Bosch. Voorlopig verslag van een onderzoek naar persoon en voorgeslacht van Cornelis Jacobsz (ca. 1500-ca. 1580) te Waddinxveen*, isbn 90-6550-273-4, € 24,-; Finke/Heerspink, *Heerscopinc. De geschiedenis van de erven en geslachten Heerspink 1325-2000. Deel I Echteler, Klein-Ringe, Rheeze*, isbn 978-90-8704-024-6, € 60,-; Heuff/Hoeven, *'Van linie en stamme Hueff'. Genealogie van het geslacht Heuff*, isbn 978-90-6550-932-1, € 49,50; Koen, *Voor God, Graaf en Geslacht. De kroniek van de ridders van Assendelft*, isbn 90-6550-878-3, € 21,-

Dagboek van een reis naar Japan (1855), waaiers en Amerikaanse meisjesboeken op kasteel Keukenhof

Onder redactie van GERARD JASPERS e.a.

In 1851 ging Johan Maurits graaf van Lynden in dienst van koning Willem iii op diplomatieke missie naar Japan. Het verslag dat de graaf bijhield, en zelf illustreerde met aquarellen, vormt het uitgangspunt van een mooi verhaal over deze reis. Daarnaast wordt in deze vijfde Keukenhofbundel aandacht besteed aan twee andere schatten uit het kasteelbezit: een fraaie verzameling historische waaiers en negen delen uit de reeks *The Lily Books*. Deze meisjesboeken hebben toebehoord aan Aurelia van Limburg Stirum, die ze op jeugdige leeftijd las.

Inhoud: HERMAN HOLLANDER, Ten geleide ANNECHIEN BERTHEUX, Het reisdagboek van Johan Maurits graaf van Lynden in het archief van kasteel Keukenhof FRANSJE HOVINGA-VAN EIJSDEN, Waaiers op kasteel Keukenhof LOES MOOIJMAN/HENK DUIJZER, *The Lily Series* in de bibliotheek van kasteel Keukenhof Over de auteurs

Zie ook: Kasteel Keukenhof: uit porseleinkamer en boekentoren, isbn 978-90-8704-043-7, € 15,-;
Kunst, natuur en techniek op en rond kasteel Keukenhof, isbn 978-90-8704-125-0, € 19,-; Zeehelden,
kooplieden, lords en ladies op kasteel Keukenhof, isbn 978-90-8704-170-0, € 14,-

176 blz., € 17,-
isbn 978-90-8704-238-7
gebonden, geïllustreerd
(deels kleur)
reeks jkk deel 5
verschijnt september 2011
nur 694/693

Druk bekeken: collecties en hun publiek in de 19e eeuw

[=themanummer *De Negenitiende Eeuw* 34 (2010) 3]

Onder redactie van LIESKE TIBBE en MARTIN WEISS

Wie gingen er in de negentiende eeuw eigenlijk naar tentoonstellingen en musea? Aan het begin van de eeuw domineerden de achttiende-eeuwse kabinetten van naturalia en wetenschappelijke instrumenten. Terwijl deze besloten genootschappelijke verzamelingen geleidelijk uit de belangstelling verdwenen, bloeide het museum als openbare instelling op. Tegelijk verschoof de interesse van het publiek van natuurwetenschappen naar beeldende kunsten. Duidelijk is, dat de nieuwe musea druk bezocht werden en zeker niet alleen door de elite.

Inhoud: Redactioneel LIESKE TIBBE/MARTIN WEISS, Publiek gebruik van Nederlandse verzamelingen in de negentiende eeuw. Inleiding op het thema HIEKE HUISTRA, Weg met Pottenkijkers! Hoe het publiek verdween uit het Leids anatomisch kabinet HUIB J. ZUIDERVAART, Natuurkundige instrumentenkabinetten. De opkomst en ondergang van een cultureel fenomeen ELLINOOR BERGVELT/CLAUDIA HÖRSTER, Kunst en publiek in de Nederlandse rijksmusea voor oude kunst (1800-1896). Een vergelijking met Bennetts *Birth of the Museum* LIESKE TIBBE, Verheffing, nut, of pret maken? Georganiseerde bezoeken van werklieden aan nijverheidstentoonstellingen in de negentiende eeuw MARTIN WEISS, De gang naar toegankelijkheid. Publiek van Teylers Museum in de negentiende eeuw

104 blz., € 10,-

isbn 978-90-8704-230-1

ingenaaid, geïllustreerd

DNE 34 (2010) 3

reeds verschenen

nr 694/657

Zie ook: Campen, *De Haagse jurist Jean Theodore Royer (1737-1807) en zijn verzameling Chinese voorwerpen*, isbn 90-6550-621-7, € 29,-; Kalmthout, *Muzentempels. Multidisciplinaire kunstkringen in Nederland tussen 1880 en 1914*, isbn 90-6550-591-1, € 74,-

JACOB GEEL

Onderzoek en phantasie

Inleiding en commentaar WILLEM VAN DEN BERG
en PIET GERBRANDY

Serius onderzoek kan het niet stellen zonder een flinke dosis verbeeldingskracht. Anderzijds kan de grote literatuur niet gedijen als de schrijver de klassieke traditie niet door en door kent. Aldus de Leidse universiteitsbibliothecaris en classicus Jacob Geel (1789-1862). Hij gaf het voorbeeld in een aantal speelse, spraakmakende opstellen, bijeengebracht in de bundel *Onderzoek en phantasie* (1838). In een uiterst losse stijl nam hij de eigentijdse literaire en filologische praktijk de maat.

Deze door tijdgenoot en latere lezers hooggewaardeerde bundel in pocketformaat werd keer op keer herdrukt, zij het na 1841 nooit meer integraal. In deze facsimile-uitgave naar de laatste door Geel zelf bezorgde druk zijn voor het eerst alle opstellen weer beschikbaar. Na ruim honderdvijftig jaar is toelichting echter noodzakelijk. Vandaar dat de editie gepaard gaat met een uitvoerige inleiding en annotaties per essay, opgenomen in een apart deel.

Zie ook: *Eijnatten, Hogere sferen. De Ideeënwereld van Willem Bilderdijk* (1756-1831), isbn 90-6550-585-7, € 58,-; *Korevaart, Ziften en zemelknoopen. Literaire kritiek in de Nederlandse dag-, nieuws- en weekbladen 1814-1848*, isbn 90-6550-638-1, € 35,-; *Krol, De smaak der natie. Opvattingen over huiselijkheid in de Noord-Nederlandse poëzie van 1800 tot 1840*, isbn 90-6550-552-0, € 35,-; *Spronck, Theodoor Weustenraad* (1805-1849) en de 'Percessie van Scherpenheuvel', isbn 978-90-8704-107-6, € 49,-

±330+380 blz., ±€ 49,-
isbn set 978-90-8704-267-7
gebonden, geïllustreerd
verschijnt november 2011
nur 621/694

Opwekking van de natie

Het Nederlandse Reveil opnieuw bekeken

Onder redactie van FRED VAN LIEBURG
Uitgave in samenwerking met de Stichting
Réveil-Archief

Het Reveil heeft in de Nederlandse geschiedschrijving een vaste plaats als protestantse opwekkingsbeweging in de negentiende eeuw. Bilderdijk, Da Costa en Groen van Prinsterer personifiëren het protest tegen de Verlichting en het pleidooi voor orthodoxie en vroomheid. Het beeld van het Reveil als elite kring van bevlogen denkers en rijke filantropen dient echter te worden herzien. Deze bundel laat zien, dat het Reveil een grootse poging was tot herkerstening van de samenleving, een christelijke impuls tot de ontwikkeling van de Nederlandse *civil society*.

Inhoud: FRED VAN LIEBURG, Historiografie van het Nederlandse Reveil (ca 1880-heden) DICK KUIPER, Kerngroepvorming, met name binnen het Amsterdamse Reveil (1815-1914) JASPER VREE, Opkomst, groei, doorwerking en geschiedschrijving van het Reveil als partij in de Nederlandse samenleving MAARTJE JANSE, 'Vereeniging en verlangen om vereenigd te werken': Reveil en *civil society* MART VAN LIEBURG, De vroege geschiedenis van het Nederlandse diakonessenwezen (1836-1886) BART WALLET, Het Reveil als 'Joodsche Hervorming' HERMAN PAUL, Slotbeschouwing JAN DE BRUIJN, Het Réveil-Archief.

±288 blz., ±€ 29,-

isbn 978-90-8704-263-9

ingenaaid, geïllustreerd
verschijnt november 2011
nur 704/694

Zie ook: *Civil Society* [=DNE 32 (2008) 2], geen isbn, € 10,-; Dubois, *Reddende liefde. Het werk van de Heldringstichtingen in Zetten 1847-2010*, isbn 978-90-8704-226-4, € 35,-; Vliet, *Groen van Prinsterers historische benadering van de politiek*, isbn 978-90-8704-035-2, € 39,-

Honderd jaar vrouwen op de kansel, 1911-2011

Redactie MIRJAM DE BAAR, FREDERIKE COSSEE, MIRJAM VAN VEEN en ANNA VOOLSTRA

Honderd jaar geleden werd in Nederland de eerste vrouw bevestigd als predikant: Anne Zernike. Zij was tijdens haar theologiestudie overgestapt naar de Doopsgezinde Broederschap, omdat dit kerkgenootschap als eerste de mogelijkheid opende vrouwelijke proponenten te beroepen.

In deze bundel wordt dieper ingegaan op de argumenten voor en tegen vrouwen in het ambt die sinds de negentiende eeuw binnen de diverse kerkgenootschappen naar voren zijn gebracht. Tevens wordt getoond hoe deze discussies doorwerkten in de individuele keuzes van een aantal vrouwelijke pioniers van diverse kerkelijke gezindten die in de eerste helft van de twintigste eeuw theologie studeerden: Jacoba Mossel, Anne Zernike, F.W. Rappold, Nicolette Bruining, J.A. Haumersen, Wil Wiardi Beckman en Ietske C. Jansen. De bundel besluit met een reeks bijdragen waarin eigentijdse vrouwelijke predikanten uit verschillende denominaties reflecteren op hun keuze voor theologie en op hun positie als vrouwelijke predikant.

Zie ook: Heijst/Derks/Monteiro, *Ex caritate. Kloosterleven, apostolaat en nieuwe spirit van actieve vrouwelijke religieuzen in Nederland in de 19e en 20e eeuw*, isbn 978-90-8704-153-3, € 55,-; *Manen Gods. Clericale identiteit in verandering*, isbn 978-90-6550-949-9, € 19,-; Monteiro, *Geestelijke maagden. Leven tussen klooster en wereld in Noord-Nederland gedurende de zeventiende eeuw*, isbn 90-6550-535-0, € 30,-; Mulder-Bakker, *Verborgene vrouwen. Kluisenaressen in de middeleeuwse stad*, isbn 978-90-6550-996-3, € 19,-

±224 blz., ±€ 23,-
isbn 978-90-8704-257-8
ingenaaid, geïllustreerd
verschijnt oktober 2011
nur 704/694

JAN DE BRUIJN

De sigaar van Colijn

Biografische opstellen over religie en politiek in Nederland

De sigaar van Colijn bevat biografische opstellen over protestantse politici en theologen uit een tijd waarin politiek en religie in ons land nauw met elkaar verweven waren: Abraham Kuyper, Ph.J. Hoedemaker, jhr. A.F. de Savornin Lohman, L. Schouten, H. Colijn, J.Th. de Visser en P.S. Gerbrandy.

De essays zijn geschreven vanuit een wisselend perspectief, waarbij de karakters met al hun eigenaardigheden scherp en vaak geestig worden getypeerd. Bij alle verschillen hadden zij een sterke overtuiging en een grote gedrevenheid gemeen. Dat verklaart ook de vele conflicten die zij (onderling) uitvochten. De bundel geeft ook een boeiend beeld van een periode waarin historisch besef en historische beeldvorming een belangrijke rol speelden. Opvallend is dat veel kwesties van toen nog steeds actueel zijn, zoals het vraagstuk van de secularisatie, de verhouding tot de islam of de politieke tegenstelling tussen monisme en dualisme.

±320 blz., ±€ 25,-
isbn 978-90-8704-256-1
ingenaaid, geïllustreerd
reeks pr deel 38
verschijnt november 2011
nur 681/697

Zie ook: *Geloof in eigen zaak. Markante protestantse werkgevers in de negentiende en twintigste eeuw*, isbn 90-6550-910-0, € 30,-; Groenewold, *Christelijk en sociaal. Biografie van J.R. Slotemaker de Bruïne*, isbn 978-90-8704-008-6, € 12,-; Harinck, *Mijn reis was geboden. Abraham Kuypers Amerikaanse toernee*, isbn 978-90-8704-128-1, € 19,-; Jongh, *Vloeken en bidden om een nieuwe aarde. De dagen van Bert Ter Schegget*, isbn 978-90-8704-193-9, € 39,-; *Wie in de politiek gaat, is weg? Protestantse politici en de christelijk-sociale beweging*, isbn 978-90-8704-105-2, € 29,-

HERMAN SMIT

Landvoogd tussen twee vuren

Jonkheer mr. A.C.D. de Graeff, gouverneur-generaal van Nederlands-Indië 1926-1931

Na zijn promotie in de rechten koos Andries Cornelis Dirk de Graeff voor een Indische carrière. Hij bekleedde verschillende functies binnen de Algemene Secretarie, was lid en later vicepresident van de Raad van Nederlands-Indië en werd, na een kort verblijf als buitengewoon gezant in Tokio en Washington, uiteindelijk benoemd tot gouverneur-generaal. Zijn regeerperiode (1926-1931), die gekenmerkt werd door een aantal schokkende gebeurtenissen, betekende het einde van de ethische politiek. De Graeff, aanhanger van de idealistische koers, werd fel bekritiseerd door de koloniale hardliners, die hem ervan beschuldigden met een ‘mollig handje’ op te treden tegen de opstandelingen.

Gebruikmakend van de correspondentie tussen De Graeff en oud-gouverneur-generaal en oud-minister van Koloniën A.W.F. Idenburg beschrijft Herman Smit De Graeff als een landvoogd tussen twee vuren. Hoewel De Graeff streefde naar herstel van vertrouwen tussen overheersers en overheersten, leidde zijn optreden tot een vergroting van de kloof.

Zie ook: Glissenaar, ‘DD’. *Het leven van E.F.E. Douwes Dekker*, isbn 90-6550-064-2, € 24,-; Glissenaar, *Indië verloren, rampspoed geboren*, isbn 90-6550-460-5, € 10,-; Linggadjati [=PM 9 (2007) 2], geen isbn, € 19,-; Smit, *Gezag is gezag ... Kanttekeningen bij de houding van de gereformeerden in de Indonesische kwestie*, isbn 90-6550-919-4, € 35,-; Vogel, *De opkomst van het Indocentrische geschiedbeeld. Leven en werken van B.J.O. Schrieke en J.C. van Leur*, isbn 90-6550-406-0, € 24,-

±288 blz., ±€ 29,-
isbn 978-90-8704-249-3
ingenaaid, geïllustreerd
reeks pr deel 37
verschijnt oktober 2011
nur 681/691

H.H. KRUYSWIJK

Baas in eigen Boek

Evolutie en Schriftgezag bij de Gereformeerde Kerken in Nederland (1881-1981)

In deze studie wordt de ontwikkeling geschetst die zich in de Gereformeerde Kerken in Nederland (GKN) tussen ongeveer 1880 en 1980 voltrok wat betreft hun visie op de darwinistische evolutietheorie en in het bijzonder de daaruit voortvloeiende wereldbeschouwing. De evolutietheorie bleek decennialang onverenigbaar met de 'eenvoudig-historische' en vrijwel letterlijke lezing van het scheppingsverhaal in het eerste Bijbelboek Genesis die in de GKN gangbaar was. Kerkelijke gezagsdragers, theologen en natuuronderzoekers voerden hier verhitte debatten over, zo laat Kruyswijk zien. De ontzuiling van de jaren zestig van de twintigste eeuw droeg ertoe bij dat gereformeerde natuuronderzoekers deze lezing van Genesis niet langer konden volhouden.

Mede door hun toedoen namen de GKN in 1981 officieel een narratieve interpretatie van de Bijbelse geschiedschrijving aan. Principiële bezwaren tegen de evolutietheorie waren daarmee weggenomen. Veel gereformeerden bleven niettemin aan het 'eenvoudig-historische' gezag van de Bijbel vasthouden.

±352 blz., ±€ 29,-
isbn 978-90-8704-253-0
ingenaaid, geïllustreerd
verschijnt november 2011
nr 704/694

Zie ook: Buitenwerf-van der Molen, *God van vooruitgang. De popularisering van het modern-theologische gedachtegoed in Nederland (1857-1880)*, isbn 978-90-6550-956-7, € 25,-; Driel, *Schermen in de schemering. Vijf opstellen over modernisme en orthodoxie*, isbn 978-90-6550-970-3, € 27,-; Herinnering en identiteit in het vrijzinnig protestantisme. *Opstellen aangeboden aan prof. dr. E.H. Cossee bij zijn afscheid als hoogleraar*, isbn 978-90-8704-138-0, € 19,-; Rosendaal, *Naar een school voor de gereformeerde gezindte. Het christelijke onderwijsconcept van het Gereformeerd Schoolverband (1868-1971)*, isbn 90-6550-922-4, € 25,-

PIM HUIJNEN

De belofte van vitamines

Voedingsonderzoek tussen universiteit,
industrie en overheid 1918-1945

Mogen academische onderzoekers de industrie dienen? Die onverminderd actuele vraag werd aan het begin van de twintigste eeuw relevant. Het beeld van de universiteit als ivoren toren stamt van eind negentiende eeuw. Maar lang bleek het ideaal van 'zuivere' wetenschap, los van enig maatschappelijk nut, niet houdbaar. Wetenschappers voelden in toenemende mate de drang onderzoek te doen dat aansloot bij behoeftes uit de samenleving – niet in de laatste plaats door de opkomende industrie.

Dit boek schetst deze ontwikkeling aan de hand van het voedingsonderzoek. Dat werd vanaf begin twintigste eeuw gedomineerd door de ontdekking van de vitamines. De belofte die daarvan uitging, zorgde in de jaren twintig en dertig voor een groeiende verstrengeling tussen academische onderzoekers, de industrie en de overheid. Centraal in dit boek staan de niet geringe gevolgen daarvan voor de universitaire wetenschap.

Zie ook: Baneke, *Synthetisch denken. Natuurwetenschappen over hun rol in een moderne maatschappij, 1900-1940*, isbn 978-90-8704-034-5, € 19,-; Helvoort, *De chemie van de universitaire wetenschapsbeoefening. Een halve eeuw scheikunde in Groningen, 1945-1995*, isbn 978-90-8704-015-4, € 29,-; *Onderzoek in opdracht. De publieke functie van het universitaire onderzoek in Nederland sedert 1876*, isbn 90-978-8704-014-7, € 16,-; Theunissen, 'Nut en nog eens nut'. *Wetenschapsbeelden van Nederlandse natuuronderzoekers, 1800-1900*, isbn 90-6550-623-3, € 24,-

176 blz., € 22,-
isbn 978-90-8704-241-7
ingenaaid, geïllustreerd
reeks u & s deel 7
reeds verschenen
nur 694/860

SERGE LANGEWEG **Mijnbouw en arbeidsmarkt in Limburg**

Herkomst, werving, mobiliteit en binding
van mijnwerkers tussen 1900 en 1965

Het centrale thema van dit boek is de arbeidsmarkt voor mijnwerkers in de periode 1900-1965. Serge Langeweg beschrijft door welke overwegingen de mijndirecties zich lieten leiden bij de werving, selectie en bin-

ding van het personeel aan het bedrijf. Ook laat hij zien welke gevolgen dit beleid had voor de samenstelling van de mijnwerkerspopulatie op korte en langere termijn.

Mijnwerkerszonen uit de eigen streek, overige Limburgers, overige Nederlanders en buitenlanders – dat was over het algemeen de volgorde die bij het aantrekken van personeel in acht werd genomen. Bij gedwongen ontslagen was de volgorde precies omgekeerd. Terwijl in onze buurlanden de kolenindustrie afhankelijk was van de massale inzet van Oost- en Zuid-Europese gastarbeiders, slaagden de Limburgse mijndirecties uiteindelijk in hun opzet om de personeelsbezetting op te bouwen uit hoofdzakelijk ‘eigen volk’. Kwam dat door de uitegkende strategieën van de mijndirecties of doordat de omstandigheden meezaten?

±352 blz., ±€ 30,-
isbn 978-90-8704-254-7
gebonden, geïllustreerd
(deels kleur)
reeks mm deel 75
verschijnt december 2011
nur 696/972

Zie ook: *Bouwens, Over de streep. Grensarbeid vanuit Zuid-Limburg naar Duitsland, 1958-2001*, isbn 978-90-8704-078-9, € 22,-; *Gales, Delven en slepen. Steenkolenmijnbouw in Limburg: techniek, winning en markt gedurende de achttiende en negentiende eeuw*, isbn 90-6550-788-4, € 30,-; *Versteegh, De onvermijdelijke afkomst? De opname van Polen in het Duits, Belgisch en Nederlands mijnbedrijf in de periode 1920-1930*, isbn 90-6550-3986-, € 32,-

Verborgen krachten

Nederlanders op zoek naar energie

Onder redactie van TIEMEN COCQUYT en AD MAAS

Waar de strijd tegen het water onlosmakelijk met onze nationale identiteit verbonden is, staat de zoektocht naar energiebronnen veel minder in ons collectieve geheugen gekerfd. Ten onrechte: zo werd Nederland tijdens de Gouden Eeuw dankzij de turf de eerste fossiele-brandstofeconomie ter wereld en danken wij onze hedendaagse welvaart gedeeltelijk aan de Groningse gasbel. Geen land is zo ingrijpend omgeploegd, systematisch geëxploreerd en doorboord op zoek naar brandstof als het onze. Onophoudelijk probeerden geleerden en gelukszoekers, uit op roem of rijkdom, energetische processen te doorgronden of brandstoffen op te sporen.

Inhoud: REDACTIE, Voorwoord CIS VAN HEERTUM, Verborgen krachten in de zeventiende-eeuwse Republiek: over transmutatie, iatrochemie en 'bergwerk' AD MAAS, Het land dat de aarde in brand stak: schop in eigen bodem 1 TIEMEN COCQUYT, 's Gravesande en het wonderwiel TIEMEN COCQUYT, Over woeste vuurpompen en wrijvingsloze werktuigen JAN GUICHELAAR, Het wagentje van Stratingh FRANS VAN LUNTEREN, Johannes Bosscha jr en het behoud van arbeidsvermogen AD MAAS, De ogen van de oliedokter DIRK VAN DELFT, Radiumliefde: Madame Curie in Leiden FRISO HOENEVELD, 'De Niagara-watervallen in iemand's achtertuintje': de eerste reacties in Nederland op het vallen van de atoombom ABEL STREEFLAND, Jaap Kistemaker en zijn laboratorium voor massaspectrografie AD MAAS, De bietenakker van boer Boon: schop in eigen bodem 2 GUIDO VAN HENGEL, De wederopstanding van Jonkheer de Brauw: schaduwspel van het kernenergie-debat in de jaren zeventig en tachtig ROB VAN DE BERG, Ingenieur Dijkhuis en de bolbliksems AD MAAS, Een droom-eiland vol energie: schop in eigen bodem 3 Auteurs

Zie ook: Cornelisse, *Energiemarkten en energiehandel in Holland in de late Middeleeuwen*, isbn 978-90-8704-56-90, € 29,-; Overbeeke, *Kachels, geisers en formuizen. Keuzeprocessen en energieverbruik in Nederlandse huishoudens 1920-1975*, isbn 90-6550-647-0, € 30,-

±160 blz., ±€ 12,-
isbn 978-90-8704-255-4
ingenaaid, geïllustreerd
(kleur)
verschijnt september 2011
nur 680/961

PATRICIA FAASSE

Profiel van een faculteit

De Utrechtse bètawetenschappen 1815-2011

De natuurwetenschappen vormen een eenheid, vond de Utrechtse hoogleraar Gerrit-Jan Mulder (1802-1880): 'Niet ééne wetenschap, maar alle moeten beoefend, gelijkelijk beoefend, zal de uitkomst gelukkig zijn.' Tegen deze achtergrond creëerde de wetgever in 1815 aan de Nederlandse universiteiten een afzonderlijke faculteit Wis- en Natuurkundige Wetenschappen. In de tweehonderd jaar daarna verpulverde Mulders idee van eenheid. Onder aanvoering van nieuwe generaties hoogleraren maakten de verschillende natuur- en levenswetenschappelijke disciplines een periode van verzelfstandiging door waarbij de nadruk op hun onderlinge verscheidenheid lag. Maar met de komst van een ongedeelde bètafaculteit aan de Universiteit Utrecht enkele jaren geleden lijkt de aloude eenheid weer hersteld.

In dit boek beschrijft Patricia Faasse hoe de Utrechtse bètafaculteit in de afgelopen twee eeuwen gestalte heeft gekregen. Centraal staat vooral de vraag óf, en zo ja hoe de natuurwetenschappelijke disciplines erin zijn geslaagd een typisch eigen en herkenbaar profiel te ontwikkelen.

±256 blz., ±€ 25,-

isbn 978-90-8704-265-3

ingenaaid, geïllustreerd

u & s deel 9

verschijnt december 2011

nur 694/840

Zie ook: *Geschiedenis in Utrecht. Bestaat er een Utrechtse school in de geschiedbeoefening?*, isbn 90-72131-26-6, € 12,50; *De lustrumfeesten te Utrecht in 1906*, isbn 90-6550-931-3, € 18,-; *Rinsum, Sol Iustitiae en de Kaap. Een geschiedenis van de banden van de Utrechtse Universiteit met Zuid-Afrika*, isbn 90-6550-946-1, € 19,-; *De sociale wetenschappen in Utrecht. Een geschiedenis*, isbn 90-6550-899-6, € 20,-; *Studeren en promoveren in Utrecht*, isbn 90-72131-29-0, € 12,50

Van Lectio tot PowerPoint

Over de geschiedenis van het onderwijs
aan de Nederlandse universiteiten

Onder redactie van L.J. DORSMAN en
J.P. KNEGTMANS

Tegenwoordig vertoont menig universitair docent op college foto's, tv-fragmenten, interviews of zelfs speelfilms. In een handomdraai verschijnen ziektebeelden of oude handschriften op een projectiescherm. Anderen gebruiken grafieken en tabellen. Dit alles dient om de aandacht vast te houden en de studenten met de docent te laten meedenken. Het huidige universitaire onderwijs is erop gericht de nieuwsgierigheid van de studenten te prikkelen, een kritisch geest te ontwikkelen en te inspireren tot zelfwerkzaamheid.

Uiteraard werden er ook vroeger hulpmiddelen gebruikt in het onderwijs. De vraag is echter welke dat waren en welke doelen daarmee werden nagestreefd. Het vaardigheidsonderwijs heeft eveneens een ontwikkeling doorgemaakt. Heel lang was de anatomische les een spektakel dat slechts van een afstand mocht worden aanschouwd. Wanneer mochten of moesten de studenten zelf de snijzaal in? En hoe zat het in het algemeen met het praktische onderwijs?

Zie ook: *Keurige wereldbestormers. Over studenten en hun rol in de Nederlandse samenleving sedert 1876*, isbn 978-90-8704-069-7, € 14,-; *Over de grens. Internationale contacten aan Nederlandse universiteiten sedert 1876*, isbn 978-90-8704-136-6, € 16,-; *Stille wijkplaatsen? Politiek aan de Nederlandse universiteiten sedert 1876*, isbn 90-6550-952-6, € 12,-; *Het universitaire bedrijf. Over professionalisering van onderzoek, bestuur en beheer*, isbn 978-90-8704-182-3, € 12,-; *Universitaire vormingsidealen. De Nederlandse universiteiten sedert 1876*, isbn 90-6550-896-1, € 12,-

±160 blz., ±€ 16,-
isbn 978-90-8704-264-6
ingenaaid, geïllustreerd
u & s deel 8
verschijnt november 2011
nur 694/840

ROEL HIJINK

Voormalige concentratiekampen

Plaatsen van strijd, rouw en educatie

Tijdens de Duitse bezetting waren er in Nederland vijf concentratiekampen: Schoorl, Amersfoort, Ommen, Vught en Westerbork, het voorportaal van Auschwitz. De voormalige kampen Amersfoort, Vught en Westerbork zijn nu nationale herinneringscentra. Dit is geen vanzelfsprekende zaak, maar het resultaat van

een moeizaam maar dynamisch en conflictrijk proces tussen verschillende belanghebbenden.

Vanuit cultuurhistorisch perspectief onderzoekt Roel Hijink de manier waarop de publieke herinnering aan de Duitse concentratiekampen in Nederland op hun historische locatie vorm heeft gekregen. Hij beschrijft de vormen die men hiervoor in opeenvolgende periodes heeft gebruikt en analyseert wat men hiermee nu eigenlijk precies wilde herinneren en uitdrukken. Hijink laat zien, dat de tekens van herinnering – de monumenten, de voormalige kampterreinen en de herinneringsmusea – zijn ontstaan als antwoord op nationale mythes, heersende politieke idealen en behoeften van de tijd waarin ze zijn vervaardigd.

±352 blz., ±€ 29,-
isbn 978-90-8704-266-0
ingenaaid, geïllustreerd
verschijnt oktober 2011
nur 694/689

Zie ook: *Archeologie van de Tweede Wereldoorlog* [=OHB 125° stuk 2010], isbn 978-90-8704-227-1, € 19,-; Hogervorst, *Onwrikbare herinnering. Herinneringsculturen van Ravensbrück in Europa, 1945-2010*, isbn 978-90-8704-208-0, € 29,-; Rensman, *De Anne Frank Stichting en haar lessen uit de Tweede Wereldoorlog*, isbn 90-72131-30-4, € 12,50; Roos/Roos-van Rooden, *Moed en overmoed. Een biografie van burgemeester Dirk Frans Pont*, isbn 978-90-8704-184-7, € 23,-

RICHARD SCHUURMAN

Spoor naar Woeste Hoeve

De zoektocht naar de geëxecuteerde piloot Czesław Oberdak

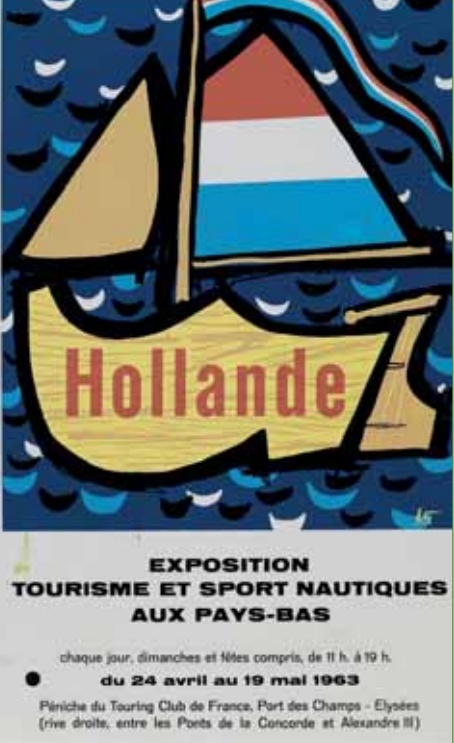
Op 8 maart 1945 schoot een Duits vuurpeloton bij Woeste Hoeve 117 mannen dood als vergelding voor de aanslag op ss-generaal Hanns Rauter. Onder de doden bevond zich de 23-jarige Poolse oorlogsvlieger Czesław Oberdak. Niemand (her)kende hem en hij werd naamloos begraven. Aangespoord door een brief van Oberdaks zus, die onvermoebaar was blijven zoeken naar haar verdwenen broertje, verdiepte journalist Richard Schuurman zich in deze zaak. Bijnawintig jaar later kreeg de naamloze dode zijn identiteit terug.

In dit boek is de zoektocht van Schuurman verweven met het levensverhaal van Oberdak, die met zijn vliegtuig een noodlanding maakte, ondergedoken zat, gevangen werd genomen en geëxecuteerd. Op basis van verklaringen van de betrokken hoofdpersonen reconstrueert Schuurman de gebeurtenissen bij Woeste Hoeve. Ook zoekt hij antwoord op de vraag waarom slechts één man gevangen heeft gezeten voor de grootste executie die de Duitsers in Nederland hebben uitgevoerd.

Zie ook: *Bronzwaer, Maastricht en Luik bezet. Een comparatief onderzoek naar vijf aspecten van de Duitse bezetting van Maastricht en Luik tijdens de Tweede Wereldoorlog*, isbn 978-90-8704-158-8, € 37,-; *Caspers, Vechten voor vrijheid. Oorlog en verzet op de Utrechtse Heuvelrug*, isbn 978-90-8704-048-2, € 19,95; *Twee werelden – één Hongerwinter. Utrechtse dagboeken van vader en zoon 1944-1945*, isbn 978-90-8704-163-2, € 16,-; *Zwaluw/Hor, Heijplaat in verzet. Oorlogsgetuigenissen uit het gebied rond de Rotterdamse Waalhaven*, isbn 978-90-8704-159-5, € 25,-

±416 blz., ±€ 25,-
isbn 978-90-8704-250-9
gebonden, geïllustreerd
verschijnt januari 2012
nur 68g/686

Holland in de wereld, de wereld in Holland

[=themanummer *Holland* 43 (2011) 3]

Onder redactie van MATTHIAS VAN ROSSUM, ARJAN NOBEL,
DAAN DE LANGE en MINTIE KAMPHUIS

In rustig Amstelveen – of, zo u wilt, Zwartewaal, Volendam of Oegstgeest – lijkt de wereld soms mijlen ver weg. Maar schijn bedriegt: goedmoedelijk Holland heeft zich nooit achter de dijken teruggetrokken, maar altijd midden in de wereld gestaan. Dit themanummer gaat over de manier waarop de wereld in de afgelopen eeuwen invloed heeft gehad op Holland, en omgekeerd hoe Holland op de wereld invloed had. Het probeert inzicht te geven in de wijze waarop Holland zich heeft ontwikkeld, juist in relatie tot de wereld.

Inhoud: REDACTIONEEL, Werelds worden WILLEM FRIJHOFF, Hoe een biografie de *global turn* neemt KAREL DAVIDS, Van Leiden naar de wereld JEROEN DUINDAM, Vergelijking als maatstaf ENNE KOOPS, Emigranten en Hollandse identiteit in Noord-Amerika FENNEKE SYSLING, Ogen van ver PETER SIJNKE, Hits uit Holland SANDRA SMETS, Lotte Stam-Beese, Duitse architect in Rotterdam ANNE EBERT, Fietsende naties Nederland en Duitsland SANNE MUURLING, Een schatkamer in Europa EWALD VAN VUGT,

Nationale catechismus in de 21ste eeuw TIM TOORNVLIET, Ik hou van Holland Interviews met *academici* in buitenland: Hollanders in de wereld Column: PAUL VAN DE LAAR Tijdingen *Beeldessay*

±128 blz., € 15,-

isbn 978-90-70403-61-4

ingenaaid, geïllustreerd

Holland 43 (2011) 3

verschijnt oktober 2011

nur 680/694

Zie ook: *Crisis!* [=*Holland* 42 (2010) 3], isbn 90-70403-60-7, € 15,-; *Hollandse vis* [=*Holland* 38 (2006) 3], isbn 90-70403-55-2, € 15,-; *Muziek in Holland* [=*Holland* 40 (2008) 3], isbn 978-90-70403-58-4, € 15,-; *Randstad* [=*Holland* 41 (2009) 3], isbn 978-90-70403-59-1, € 15,-

KIM VAN DER WIJNGAART

Bondgenootschap onder spanning

Nederlands-Amerikaanse betrekkingen, 1969-1976

Wat bepaalt de relatie tussen de Verenigde Staten, wereldspeler van formaat, en Nederland, één van de kleinere bondgenoten aan de andere kant van de Atlantische Oceaan? In de eerste helft van de jaren zeventig stond de bondgenootschappelijke samenwerking onder druk door een verre oorlog, een kwakkelende economie en het gehavende aanzien van de leider van de westerse wereld. Nederland speelde in deze periode een opmerkelijke rol, doordat het progressieve kabinet-Den Uyl het initiatief nam om de Atlantische samenwerking voor meer schade te behoeden.

Kim van der Wijngaart toont aan, dat de Nederlandse regering door het leveren van steun op cruciale momenten haar eigen doelstellingen op andere terreinen kon verwezenlijken. Dit was van groot belang voor de politieke top, die internationaal mee wilde spelen. In Washington gaf men gehoor aan deze wens, mede omdat Nederland volgens de Amerikanen een voorbeeldfunctie vervulde voor andere bondgenoten.

Zie ook: Koops, *De dynamiek van een emigratiecultuur. De emigratie van gereformeerden, hervormden en katholieken naar Noord-Amerika in vergelijkend perspectief (1947-1963)*, isbn 978-90-8704-155-7, € 39,-; Krabbendam, *Vrijheid in het verschiet. Nederlandse emigratie naar Amerika 1840-1940*, isbn 90-6550-947-X, € 29,-; Righart, *De wereldwijde jaren zestig. Groot-Brittannië, Nederland, de Verenigde Staten*, isbn 90-72131-53-3, € 19,95; Vries, *Complex consensus. Amerikaanse en Nederlandse intellectuelen in debat over politiek en cultuur 1945-1960*, isbn 90-6550-531-8, € 30,-

±288 blz., ±€ 29,-
isbn 978-90-8704-243-1
ingenaaid, geïllustreerd
verschijnt september 2011
nur 697/686

AMPAS

tijdschrift voor klassiekers

Didactiek

[=themanummer *Lampas* 44 (2011) 2]

Onder redactie van SUZANNE LUGER en KOKKIE VAN OEVEREN

Vreemd genoeg is vakdidactiek Klassieke Talen en KCV een onontgonnen gebied. Classici richten zich van oudsher liever op onderzoek van de klassieke teksten zelf dan van kennisoverdracht. Dit themanummer wil een impuls geven aan het nadenken over de wijze waarop docenten complexe teksten en antiek gedachtegoed kunnen ontsluiten voor hun leerlingen.

Inhoud: SUZANNE LUGER/KOKKIE VAN OEVEREN, Van de gastredactie PAUL GROOS, *Haec et talia verba*. Woordvererving bij Grieks KOKKIE VAN OEVEREN, “Caelius is een toffe peer en volgt het voorbeeld van andere gouden gozers”. Tekstverwerking door leerlingen FLEUR DE SNOO, Ovidius in de onderbouw. Een evaluatie van beginnersteksten in de Latijnse lesmethoden *Disco* en *Tolle Lege* SUZANNE LUGER, Odysseus en zijn oude voedster. Werken met tweetalig materiaal: een verkenning ANNEMIEKE VAN DER PLAAT, Grieks leren lezen. De wisselwerking tussen taal- en leesvaardigheid CECILIA ORBÁN/ MARK WOERTMAN, ICT in het onderwijs: hype of hit? *In Situ*: KOKKIE VAN OEVEREN, Puzzlemaker van *Discovery Education*: gratis en zeer gebruiksvriendelijk Signalementen: SUZANNE LUGER, Handboek *Digibord & Didactiek* CASPER DE JONGE/ HUGO KONING, *Murmellius* wint eerste Ken Uw Klassieken! Pubquiz Auteursinformatie 44.2

96 blz., € 11,-

isbn 978-90-8704-240-0

ingenaaid, geïllustreerd

Lampas 44 (2011) 2

reeds verschenen

nur 683/841

Zie ook: *Augustinus en onderwijs* [=*Lampas* 43 (2010) 4], isbn 978-90-8704-200-4, € 11,-; Westrienen, *Het schoolschrift van Pieter Teding van Berkhout. Vergezicht op gymnasiaal onderwijs in de zeventiende-eeuwse Nederlanden*, isbn 978-90-6550-980-2, € 29,-

Reeds verschenen z.o.z.

September 2011

- Bredero, Proza (blz. 13)
- Dagboek van een reis naar Japan [...] (blz. 21)
- The Secrets of Women in Middle Dutch (blz. 9)
- Verborgten krachten (blz. 31)
- Wijngaart, Bondgenootschap onder spanning (blz. 37)

Oktober 2011

- Downing/Rommelse, A fearful gentleman (blz. 17)
- Gumbert, *HMM* Vol. 1 (blz. 10)
- Hall, Eijsden, een vrijheid met Luikse stadsrechten (blz. 14)
- Hijink, Voormalige concentratiekampen (blz. 34)
- Holland in de wereld, de wereld in Holland (blz. 36)
- Honderd jaar vrouwen op de kansel, 1911-2011 (blz. 25)
- Meuwissen, Gekoesterde traditie (blz. 3)
- Smit, Landvoogd tussen twee vuren (blz. 27)

November 2011

- Ad Flaridingun (blz. 7)
- Bruijn, De sigaar van Colijn (blz. 26)
- Geel, Onderzoek en phantasie (blz. 23)
- Kruyswijk, Baas in eigen Boek (blz. 28)
- Mol, Vechten, bidden en verplegen (blz. 4)
- Opwekking van de natie (blz. 24)
- Tweehonderd jaar rechters (blz. 19)
- Van Lectio tot PowerPoint (blz. 33)

December 2011

- Faasse, Profiel van een faculteit (blz. 32)
- Herwaarden, Op weg naar Jacobus (blz. 5)
- Langeweg, Mijnbouw en arbeidsmarkt in Limburg (blz. 30)
- Loopbaan in de Lage Landen (blz. 16)
- Overheidsfinanciën [...], 1600-1850 (blz. 18)
- Verbaan, De woonplaats van de faam (blz. 15)

Januari 2012

- Schuurman, Spoor naar Woeste Hoeve (blz. 35)

Ondergetekende bestelt de volgende titels (bestellen kan ook per e-mail bestel@verloren.nl of via www.verloren.nl):

naam: _____

adres: _____

pc, plaats: _____

telefoon: _____ e-mail adres: _____

handtekening: _____ datum: _____

U kunt dit formulier opsturen naar Uitgeverij Verloren BV, Torenlaan 25, 1211 JA Hilversum, fax 035-6836557.

Reeds verschenen

Didactiek (blz. 38)

Druk beken: collecties en hun publiek in de 19e eeuw (blz. 22)

Elders, Josquin des Prez en zijn muzikale nalatenschap (blz. 11)

Hove/Koster, Genealogie van de families Ten Zijthoff/Ten Siethoff
(blz. 20)

Huijnen, De belofte van vitamines (blz. 29)

Reynaert Abroad (blz. 8)

Stedelijk verleden (blz. 6)

Vandommele, Als in een spiegel (blz. 12)

Torenlaan 25 – nl-
1211 ja Hilversum

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

